

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8Co/49/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5414200106
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Rapčanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5414200106.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Táne Rapčanovej a sudcov JUDr. Františka Potockého a Mgr. Zuzany Hartelovej, v právnej veci žalobcov: 1/ C. Z., rod. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. D., ul. Y. č. XXX/XX, 2/ A. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. D., ul. Y. č. XXX/XX, obaja zastúpení splnomocneným zástupcom JUDr. Petrom Škerlíkom, advokátom so sídlom B. D., ul. J. N. č. XXXX/X, proti žalovaným: 1/ K. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. D., ul. Y. č. XXX/XX, 2/ W. D., rod. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. D., ul. Y. č. XXX/XX, obaja zastúpení splnomocneným zástupcom JUDr. Vincentom Pribulom, advokátom so sídlom B. D., ul. K. č. XXXX/X, o uloženie povinnosti zdržať sa zásahov do vlastníckeho práva, o odvolaní žalobcov proti rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín č. k. 7C/8/2014-116 zo dňa 05. novembra 2014, takto

rozhodol:

rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e .**

O trovách odvolacieho konania **r o z h o d n e** súd prvého stupňa.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Dolný Kubín rozsudkom č. k. 7C/8/2014-116 zo dňa 05.11.2014 návrh zamietol (výrok I.). Zároveň vyslovil, že o trovách konania rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej (výrok II.). Súd konštatoval, že žalobcovia sa domáhali žalobou, aby súd žalovaným uložil povinnosť zdržať sa tienenia okien stavby rodinného domu súp. č. XXX postaveného na pozemku parc. KN-C č. 254/1 v obci a k.ú. B. D. akoukoľvek vecou, konštrukciou alebo stavbou zhotovenou bez príslušného rozhodnutia stavebného úradu na pozemku parc. č. KN-C č. 253/2 nachádzajúcom sa v k.ú. a obci B. D. a tiež akéhokoľvek konania spôsobujúceho stekanie dažďovej vody zo strechy nehnuteľnosti (garáž a humno) bez súpisného čísla, stojacej na pozemku parc. KN-C č. 253/2 na pozemok parc. KN-C č. 254/1 v obci a k.ú. B. D. alebo odstrániť konštrukciu zhotovenú z oceľových trubiek oproti oknám rodinného domu súp. č. XXX na pozemku parc. KN-C č. 253/2 nachádzajúcom sa v obci a k.ú. B. D. a vybudovať na svojom pozemku odtokové potrubie v súlade s platnými STN a ním odvieť dažďovú vodu zo strechy nehnuteľnosti (garáž a humno) bez súpisného čísla stojacej na pozemku parc. KN-C č. 253/2 v obci a k.ú. B. D. do jestvujúcej verejnej kanalizácie.

Vykonaným dokazovaním mal zistené, že žalobcovia a žalovaní majú postavené svoje rodinné domy na susediacich parcelách v miestnej časti Dolného Kubína, a to konkrétne v miestnej časti Záskanie. Táto skutočnosť nie je medzi účastníkmi sporná, navyše je zrejmá aj z LV č. XX a č. XX k.ú. Y., obec Dolný Kubín. Z vytyčovacieho náčrtu (č.l. 12-13 spisu) je zrejmé aj to, že ide o užšie pozemky v šírke približne 16 metrov, kde pri šírke domu najmenej 10 metrov zostáva v prednej časti veľmi úzky dvor. Aj z rozhodnutia o prípustnosti stavby pre rodinný dom žalobkyne je zrejmé, že im bola povolená výstavba zo strany od susedov 60 cm. Zároveň ako bolo zrejmé z ohliadky, ale je zrejmé aj z fotodokumentácie, ktorá sa nachádza v spise, či už z tej, ktorú predložili účastníci alebo ktorú urobil súd na obhliadke, tak oba domy majú situované určité okná aj do dvora susedov. Z pripojených priestupkových a iných spisov,

či už Mesta Dolný Kubín, polície, Okresného úradu, resp. predtým Obvodného úradu Dolný Kubín je zrejme, že medzi rodinami účastníkov sú dlhší čas nezhody, kontroverzie a narušené spolunažívanie, a to rôznym spôsobom, resp. aj zavinené z oboch strán. Účastníci neváhali týmito často drobnými nezhodami zaťažovať rôzne orgány a inštitúcie a nakoniec preniesli riešenie svojich nezhôd na súd. Výpočet a spôsob narušenia občianskeho spolunažívania vzhľadom na rozsiahlosť nie je potrebné a ani vhodné prepisovať do súdneho rozhodnutia, nakoľko sa nachádza v priestupkových spisoch. Možno konštatovať však, že obe strany navzájom upozorňovali rôzne orgány, či už na nepovolenú stavbu, na vulgárne sa správanie navzájom, atď. Za nutné súd považoval skonštatovať, že stavby boli postavené koncom roka 1967, resp. najneskôr začiatkom 70-tych rokov minulého storočia, ako vyplýva napr. z rozhodnutia o prípustnosti stavby pre rodinný dom žalobcov, ktoré je zo 04.05.1967. Z fotodokumentácie aj z ohliadky je zrejme, že skutočne je pravdivé tvrdenie žalobcov o tom, že žalovaní na svojom pozemku zabili do zeme dve železné tyče, medzi ktoré natiahli hore igelit a dolu v súčasnosti je „tkanina zelenej farby“, aká sa napr. používa na oplotenie tenisových kurtov. Medzi účastníkmi nie je zhoda v tom, k čomu táto konštrukcia slúži, žalobcovia tvrdia, že na tienenie ich okien, žalovaní uvádzajú, že je postavená v záujme zvýšenia intimity ich dvora a obytného priestoru vzhľadom na skutočnosť, že žalobkyňa často využíva okná smerujúce do dvora na ich pozorovanie, čo táto nepopiera. Pokiaľ ide o zvod dažďovej vody z garáže a humna žalovaných, z ohliadky aj z fotodokumentácie je zrejme, že na týchto stavbách sú žľaby na zachytávanie dažďovej vody a príslušné zvody, kde zvod na ľavej strane, resp. zo strany od domu žalobcov, je zvedený rúrou popod zem do stredu dvora žalovaných na betónové kocky. Pri demonštrácii na ohliadke bolo podľa súdu zrejme, že v prípade dažďa voda z dažďových zvodov nejde k domu žalobcov, ale po spevnenej ploche tečie dole dvorom. Z ohliadky a fotodokumentácie je tiež zrejme, že ani samotní žalobcovia nemajú zvody z ríní zvedené do kanalizácie, ale stekajú im do predzáhradky, resp. môžu tečť k múru ich rodinného domu. Žalobcovia nepreukázali, že by žalovaný pri daždi chodil demontovať zvod dažďovej vody z garáže, aj z nimi predloženej dokumentácie robenej zrejme za dažďa vyplýva, že tam predmetný zvod bol zaústený tak, ako ho videl súd na ohliadke. Pokiaľ ide o tienenie, tak pri zamračenom počasi súd musel konštatovať veľmi nízku účinnosť konštrukcie žalovaných, pokiaľ by mala slúžiť na tienenie.

Podľa súdu v danom prípade je zrejme, že vzťahom na žiadaný návrh ide o kolíziu dôsledkov vyplývajúcich z výkonu dvoch vlastníckych práv vlastníkov dvoch vecí, kde žalobcovia a žalovaní sú vlastníkami navzájom susediacich rodinných domov, drobných stavieb a pozemkov a podstate žalobcovia poukazujú na porušenie tzv. susedských práv upravených v § 127 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Pokiaľ ide o petity, ktorými sa malo žalovaným uložiť, že sú povinní zdržať sa akéhokoľvek konania spôsobujúceho stekanie dažďovej vody zo strechy nehnuteľnosti (garáž a humno) bez súpisného čísla stojacej na pozemku žalovaných na pozemok žalobcov, alternatívne zaviazat' ich vybudovať na svojom pozemku odtokové potrubie v súlade s platnými slovenskými technickými normami a ním odviezť dažďovú vodu zo strechy nehnuteľností (garáž a humno) do jestvujúcej verejnej kanalizácie, tak v zásade poukázal na tú skutočnosť, že pokiaľ ide o povinnosť uložiť vybudovanie kanalizácie, je zrejme, že žalobcovia sa môžu úspešne domáhať len vydania rozsudku, ktorým by žalovanému vlastníkovi bola uložená povinnosť zdržať sa presne vymedzeného rušenia, nie však už povinnosť konať niečo pozitívne (napr. odstrániť, premiestniť alebo upraviť určitým spôsobom predmet svojho vlastníctva), v danom konkrétnom prípade teda nemožno uložiť žalovaným povinnosť vybudovať odtokové potrubie, na ktoré zrejme treba aj stavebné povolenie. Taktiež vzhľadom na umiestnenie garáží a skutočnosť, že sú postavené prakticky na hranici pozemkov, nie je možné akceptovať petit, že žalovaní sú povinní zdržať sa akéhokoľvek konania spôsobujúceho stekania dažďovej vody zo strechy nehnuteľností (garáž a humno) na pozemok žalobcov. V danom prípade podľa názoru súdu by mohol byť úspešný len petit, ktorým by žalovaným bola uložená povinnosť zdržať sa presne vymedzeného rušenia ohľadom stekania dažďovej vody, avšak súdu nie je zrejme, akým konkrétnym konaním majú zabrániť stekaniu dažďovej vody žalovaní, pokiaľ majú odtok dažďovej vody navyše vyriešený takým spôsobom ako žalobcovia, nebolo preukázané, že by nasmerovali odtok dažďovej vody priamo na nehnuteľnosť žalobcov. Nemožno však práve vzhľadom na stavebné riešenia z minulosti, ktoré boli obvyklé v danom mieste a sú obvyklé aj v súčasnosti, resp. rovnaké u žalobcov a žalovaných, pokiaľ ide o odtok dažďovej vody (ani jeden z nich nie je napojený na kanalizáciu), žiadať od žalovaných nákladnejšie riešenie, pokiaľ žalobcovia nepreukázali dôkaz o vlnutí ich rodinného domu zapríčineného odtokom vody zo strechy garáže žalovaných. Navyše je zrejme, že taká stavebná úprava, ako je realizovanie kanalizačnej prípojky, by si vyžadovala stavebné povolenie, a teda nie je možné uložiť takúto konkrétnu povinnosť žalovaným. Nemožno teda konštatovať, že by žalovaní, pokiaľ majú riadne odtoky dažďovej vody, a to vyvedené do stredu svojho dvora, obťažovali nad mieru primeranú pomerom žalobcov a nebola preukázaná ani skutočnosť, že by im spôsobovali vážnu škodu tým, ako majú zabezpečený zvod dažďovej vody.

Pokiaľ ide o „tienenie“ postavenou konštrukciou, v zásade je podľa súdu zrejmé, že tu sa právo na nerušené užívanie nehnuteľnosti žalobcami na prvý pohľad dostáva do stretu s právom žalovaných na súkromie. Pokiaľ ide o „konštrukciu“, ide skutočne o jednoduchú konštrukciu, kde sú do zeme zabité železné rúrky a na ne natiahnutý v hornej časti igelit, resp. v dolnej časti hustá zelená sieťovina. Vzhľadom na zhotovenie nemožno konštatovať nejakú trvalosť tejto konštrukcie. Esteticky ide o veľmi nevábny výtvor a ako mohol súd zistiť, ak by malo ísť o konštrukciu za účelom zníženia svetelnej pohody u žalobcov, tak aj o veľmi neúčinný. Samotní žalovaní tvrdia, že je to za účelom zníženia výhľadu žalobkyne z okien smerujúcich do ich dvora. Je zrejmé, že umiestnenie domu a okien u oboch účastníkov je poplatné v dobe, v ktorých boli nehnuteľnosti postavené, kedy bolo možné umiestniť rodinný dom prakticky na hranici pozemku, čo v súčasnosti spôsobuje problémy. Pokiaľ ide o prípadné tienenie okna v suteréne, je zrejmé, že toto okno môže mať ohľadne osvetlenia suterénnych priestorov len podpornú funkciu a k tieneniu tam bude dochádzať prakticky vždy pri užívaní pozemku žalovanými, napr. už len parkovaním auta pred garážou na spevnenej ploche alebo aj postavením kvetináča. Pokiaľ ide o horné okno, tak je zrejmé, že tienenie je minimálne účinné a skutočne ide skôr o zabránenie výhľadu žalobcom. Tu súd musel brať do úvahy, že žalobkyňa pozorovaním aktivít žalovaných a ich nesprávnym vyhodnotením spáchala priestupok, resp. prispelo to k narušeniu občianskeho spolunažívania susedov. Z tohto pohľadu možno považovať konanie žalovaných, ktorí si chránili svoje súkromie, za legitímne a nemožno ho považovať za také, ktoré by bolo nadmieru primeranú pomerom vzhľadom na vek a možnosti žalovaných, a to v danom čase a na danom mieste, resp. nemožno konanie žalovaných považovať za také, ktoré by vážne ohrozovalo výkon práv žalobcov, prípadne spôsobovalo nejakú vážnu škodu. V zásade však toto platí samozrejme aj o okne v prízemí. Preto treba mať na mysli aj ustanovenie § 3 Občianskeho zákonníka a jeho znenie, kedy výkon práv a povinností vyplývajúci z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných, resp. nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. Samotní žalobcovia mali možnosť prispieť k nesorovému vyriešeniu problému, napr. nalepením fólií na predmetné okná, osadením mliečného skla, resp. jeho znepríehľadnením aspoň do určitej výšky, čo býva v súčasnej dobe úplne bežný postup. Na rozdiel od minulosti je medzi susedmi preferovaný pocit intimity a súkromia a tomu sa prispôsobujú aj rôzne stavebnotechnické úpravy nehnuteľností.

Vzhľadom na vyššie uvedené, pri aplikácii § 127 ods. 1 Občianskeho zákonníka je potom zrejmé, že vzhľadom ku konkrétnym pomerom v danom čase a mieste, resp. vzhľadom na možnosti žalovaných, a to aj vo vzťahu k objektívne požadovaným pomerom nemožno konštatovať, že by žalovaní nadmieru primeranú pomerom obťažovali žalobcov, či vážne ohrozovali výkon ich práv, a preto súd návrh zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 151 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“).

Proti tomuto rozsudku podali odvolanie žalobcovia prostredníctvom svojho splnomocneného zástupcu z dôvodu, že súd na základe vykonaného dokazovania dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a tiež, že pri rozhodovaní vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Uviedli, že záver súdu, že voda zo striech nehnuteľností žalobcov (správne žalovaných - poznámka odvolacieho súdu) nepreniká na ich pozemok je nesprávny, rovnako ako je nesprávny záver o tom, že železná konštrukcia s fóliami a nepriehľadným tkanivom nespôsobuje tienenie kuchyne a suterénnej miestnosti a je ustálený bez toho, aby súd vyhodnotil všetky známe skutočnosti, resp. aby vykonal dokazovanie, ktoré vykonať mohol a mal (osobitne v prípade tienenia).

Ako vyplýva z odôvodnenia rozsudku, súd pri posudzovaní stekania dažďovej vody zo striech žalovaných na ich pozemok bral do úvahy len stav, ako mu bol žalovaným účelovo prezentovaný pri ohliadke. To, že po vykonaní ohliadky žalovaní vrátili zvod do pôvodného stavu, súd neskúmal vôbec. Nebral v úvahu ani to, že je rozdiel vyliat' 1 vedro vody (v čase, kedy je odtok upravený) a skúmať prívál vody v prípade intenzívneho, resp. „normálneho“ dažďa, kedy voda tečie rýchlejšie a rozteká sa do široka tak, že zasahuje aj na ich pozemok (aj ak by účelová úprava vykonaná k ohliadke zostala zachovaná). Súd tvrdil, že žalobou sa je možné domáhať iba presne vymedzeného rušenia, ale nie konať niečo pozitívne, napr. upraviť predmet svojho vlastníctva - v našom prípade vybudovať odtokové potrubie, na ktoré podľa súdu je potrebné stavebné povolenie. Žalobcovia mali za to, že súd konal nesprávne, keď sa nezaoberal tým, že žalovaní len účelovo na čas ohliadky upravili odtok tak, aby mohli vyliatím 1 vedra vody demonštrovať, že jeho obsah nezatečie na ich pozemok a na ich námietky týkajúce sa tejto skutočnosti v záverečnom návrhu vôbec nereagoval. Im je jedno, ako žalovaní upravia odtekanie dažďovej vody zo striech ich nehnuteľností, petit alternovali tak, že sa domáhajú buď zdržať sa akéhokoľvek konania spôsobujúceho stekanie vody zo striech na ich pozemok alebo uloženia povinnosti vybudovať odtokové potrubie. Pritom na vybudovanie odtokového potrubia nie je potrebné stavebné povolenie, ako sa mylne domnieva súd.

Postačuje ohlásenie drobnej stavby podľa § 55 ods. 2 písm. b/ zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších úprav, pretože kanalizačná prípojka je podľa § 139b ods. 7 písm. c/ uvedeného zákona drobnou stavbou. Pokiaľ ide o skutkový stav - ne/tienenie esteticky nevábnu železnou konštrukciou s fóliami, tu podľa žalobcov súd po stránke skutkovej vychádzal z ničím nepodloženej vlastnej úvahy, že konštrukcia s fóliami tienia len neúčinne. Pritom vôbec neskúmal, ako preniká denné svetlo, keď tam konštrukcia nie je (nemohol) ani koľko slnečného svitu pohltí, rovnako sa nezaoberal, ako vplyva predmetná konštrukcia na prenikanie prirodzeného denného svetla v rôznych fázach dňa. Už vôbec neskúmal, ako sa naozaj nevábna konštrukcia prejavuje na zdraví osôb, ktoré sa v priebehu dňa zdržiavajú v zatienených miestnostiach, najmä v kuchyni, že denné svetlo podporovaním tvorby hormónu zvaného kortizol dodáva ľudskému telu energiu, zlepšuje imunitný systém, ovplyvňuje náladu človeka. Súd asi ťažko sám z niekoľkokomínútovej ohliadky mohol hodnotiť. Určite nemohol sám posúdiť ani vplyv obmedzenia toku svetla na zdravie ľudí pohybujúcich sa celodenne najmä v ich kuchyni, na ich výkonnostnú oblasť a životnú pohodu. Dôležitosť dostatku denného svetla dokáže zhodnotiť len odborník. V tejto súvislosti okrem technických noriem, na ktoré poukázali už v žalobnom návrhu a ktorými sa súd nezaoberal vôbec, poukazujú napríklad na článok „Tvorba prostredia z hľadiska zabezpečenia denného svetla v budovách“. Podľa žalobcov so žalovanými sice majú dlhodobé nezhody, ktoré však nemožno riešiť postavením prekážky brániacej v prenikaní denného svetla do miestností ich rodinného domu, ktorý bol postavený v súlade so stavebným povolením, ktoré je súčasťou spisu. S riešením navyiac súhlasil aj žalovaný 1/, hoci tento svoj podpis na zápisnici, ktorá je súčasťou spisu, poprel. Nie je však problém predložiť overenú fotokópiu z archívu alebo v prípade, ak by súd mal pochybnosti si vyžiadať overenú fotokópiu zápisnice priamo z archívu. Tu však mali za to, že súd nemal pochybnosť o pravosti listín, ktoré si aj oni vyžiadali z archívu.

V tejto súvislosti žalobcovia uviedli, že ak súd neskúmal vyššie uvedené skutočnosti, konal arbitrálne a ustálil skutkový stav predčasne. Boli názoru, že takéto predčasné ustálenie skutkového stavu, bez vykonania dôkazov na overenie účelového správania žalovaných, na ktoré bol súd upozornený, ako aj ustálenie skutkového stavu týkajúceho sa obmedzovania svetelných podmienok bez bližšieho skúmania predstavuje vážny zásah aj do ich práva na spravodlivý súdny proces, ktorý im zaručuje aj Ústava.

V ďalšej časti odvolania uviedli, že skutočnosť, že súd sa zameral na posudzovanie ochrany ich práv len z hľadiska § 127 ods. 1 Občianskeho zákonníka a napriek upozorneniu na aktuálnu judikatúru (rozsudok NS SR sp. zn. 1Cdo 68/2008) už v žalobe neskúmal možnosť (potrebu) ochrany aj podľa § 126 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ich názoru sa vecou zaoberal aj právne nedostatočne. Boli názoru, že im síce mal poskytnúť ochranu podľa § 127 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ale pre prípad, že by bol vzhliadol nemožnosť aplikácie toho ustanovenia, mohol a mal skúmať aj možnosť postupu podľa § 126 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Navyiac podľa aktuálnej judikatúry môže žalobca aj kumulovať žalobu podľa § 127 Občianskeho zákonníka a podľa § 417 ods. 2 Občianskeho zákonníka a žiadať zdržanie sa zásahov vlastníka nehnuteľnosti spolu a zároveň aj odstránenie rušivého stavu. Aj keď sa v žalobnom návrhu sústreďovali najmä na argumentáciu potreby ochrany z pohľadu splnenia podmienok na poskytnutie ochrany podľa § 127 ods. 1 Občianskeho zákonníka, z ustálenej judikatúry vyplýva, že skúmanie právneho dôvodu na poskytnutie ochrany (osobitne ak je žalobný návrh alternovaný), či právna kvalifikácia predmetu sporu po vykonanom dokazovaní, je predovšetkým vecou súdu. Žalobcovia mali za to, že súd bol povinný ex offo skúmať aj možnosť poskytnutia ochrany podľa § 126 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Pokiaľ ide o konštrukciu a tienenie, tu hodnotí súd postavenie tejto nevábnej konštrukcie spojenej so zemou ako ochranu vlastníckych práv žalovaných - ochranu ich súkromia, ktorá vraj neprekračuje mieru primeraných pomerom. Žalobcovia mali za to, že súd v danom prípade nevyhodnotil správne nielen skutkový stav, ale zneužitie práva (či vôbec zneužitie práva a nie protiprávnosť, ako vyplýva z ďalej uvedeného) vyhodnotil ako súladné s dobrými mravmi. Či vôbec sa jedná o zneužitie práva je potrebné skúmať tiež preto, že takúto konštrukciu, podľa ich názoru drobnú stavbu, nemožno zhotoviť bez ohlásenia stavebnému úradu (jej ohlásenie stavebnému úradu však súd neskúmal i keď z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že ju považoval za zhotovenú v súlade s právnym poriadkom SR). Vyplýva to z ust. § 55 ods. 2 písm. h/ zákona č. 50/1976 Zb. stavebného poriadku. Ako je zrejmé z fotografií, nevábna konštrukcia je veľmi podobná veľkosťou aj konštrukciou samotnou tzv. billboardom - reklamným stavbám, ktoré nik nesmie zhotovovať bez ohlásenia drobnej stavby, ak sú spojené pevne so zemou. Čiže v podstate „čiernu stavbu" súd posúdil ako právo žalovaných na ochranu súkromia. Pritom okrem toho, že konštrukcia spôsobuje tienenie, čo je skutočnosť, ktorá negatívne zasahuje do užívania legálne v súlade s projektom a stavebným povolením zhotoveného rodinného domu, potenciálne zasahuje aj do bezpečnosti osôb zdržiavajúcich sa najmä v kuchyni, kde v prípade rozmočenia vody a silného vetra môže vietor konštrukciu „sfúknuť do okna", za ktorým ak by sa nachádzal človek, nie je možné vylúčiť jeho poranenie. Aj na to pritom upozorňovali už v žalobe samotnej.

Žalobcovia preto navrhli, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Pre prípad, že by odvolací súd ich návrhu nevyhovel a potvrdil rozhodnutie prvostupňového súdu, žalobcovia žiadali, aby pripustil proti svojmu rozhodnutiu dovolanie. Mali za to, že posúdením otázky, či v prípade, ak neexistuje rozhodnutie správneho orgánu, resp. konštrukciu, ktorá spĺňa kritériá drobnej stavby a nebola postavená v súlade so stavebným zákonom, môže súd bez toho, aby prejudiciálne skúmal ex offio, či táto bola ohlásená, resp. či vyžadovala ohlásenie drobnej stavby v zmysle § 55 ods. 2 stavebného zákona vyhodnotiť ako výkon práv vlastníka nehnuteľnosti, na ktorej je konštrukcia zhotovená a tiež, či takúto stavbu je súd povinný nariadiť odstrániť, len ak zasahuje do práv vlastníka susednej stavby nad mieru primeranú pomerom (teda podľa § 127 ods. 1 Občianskeho zákonníka) alebo aj vtedy, ak zasahuje do výkonu vlastníckych práv vlastníka susednej stavby akokoľvek, je otázkou zásadného právneho významu s možným dopadom na aj iné obdobné spory pred súdmi SR.

Žalovaní 1/ a 2/ v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhli rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdiť. Uplatnili si trovy odvolacieho konania z titulu právneho zastupovania advokátom v sume 72,92 eur.

Uviedli, že už zo samotného žalobného návrhu vyplýva, že tvrdenia žalobcov sú účelové, nafúknuté s cieľom neustále rozduchávať susedské spory, ktoré sú dlhodobo narušené. Súd správne nepristúpil na túto snahu žalobcov jednostranne a účelovo očierniť ich - svojich susedov. Súd sa sám ohliadkou vykonanou na mieste samom presvedčil o danej situácii a prijal vecne správny rozsudok. Na daný stav vecí správne aplikoval príslušnú normu § 127 ods. 1 Občianskeho zákonníka a konštatoval, že formulácia petítov tak, ako boli uvedené v návrhu, nie je v súlade so zákonnou úpravou, keďže sú z hľadiska platnej právnej úpravy neakceptovateľné. Žalovaní považovali za mylný názor žalobcov, že súd mal na tento stav vecí aplikovať ust. § 126 Občianskeho zákonníka. Súd správne vyhodnotil a ustálil, že stav, ktorý popísali žalobcovia v návrhu, v skutočnosti nie je a z ich strany nedochádza k takému postupu, ktorý by oprávňoval uplatniť znenie Občianskeho zákonníka na ochranu práv žalobcov, pretože k porušeniu ich práv ani nedošlo. Tvrdenie, že dažďová voda steká na pozemok žalobcov je nepravdivé. Voda z ríne steká výlučne na pozemok žalovaných a ku škode, resp. k ohrozeniu majetkov žalobcov nedochádza. Aj v otázke údajného „tínenia“ postavenou konštrukciou možno súhlasiť s konštatovaním súdu, že sa právo na nerušené užívanie nehnuteľnosti žalobcami na prvý pohľad dostáva do stretu s právom žalovaných na súkromie. Pokiaľ ide o „konštrukciu“, ide skutočne o jednoduchú konštrukciu, kde sú do zeme zabité železné rúrky a na nej je natiahnutý v hornej časti igelit, resp. v dolnej časti hustá zelená sieťovina, vzhľadom na zhotovenie nemožno konštatovať nejakú trvalosť tejto konštrukcie. Esteticky ide o veľmi nevábny výtvar a ako mohol súd zistiť, ak by malo ísť o konštrukciu za účelom zníženia svetelnej pohody u žalobcov, tak aj o veľmi neúčinný. Žalobcovia v odvolaní sa snažia v tomto smere navodiť odvolaciemu súdu situáciu, ktorá by mala spôsobiť žalobcom dokonca zdravotné problémy, čo ani v najbujnejšej fantázii neprichádza do úvahy. Čo sa týka tvrdenia žalobcov, že sa jedná o konštrukciu k tzv. billboardom - reklamným stavbám, ktoré nikdy nesmie zhotovovať bez ohlásenia drobnej stavby, ak sú spojené pevne so zemou, je to len subjektívny pocit so snahou navodiť situáciu na zmenu rozhodnutia.

Krajský súd ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas účastníkmi konania (§ 204 ods. 1, § 201 O. s. p.), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 201 O. s. p.), pričom podanie opravného prostriedku nie je vylúčené podľa § 202 O. s. p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2, § 156 ods. 3 O. s. p.), preskúmal rozhodnutie v napadnutom rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 O. s. p.) a rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil (§ 219 ods. 1 O. s. p.) z nasledovných dôvodov:

Krajský súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci samej vznesené a v plnom rozsahu sa stotožnil so skutkovým a právnym záverom prvostupňového súdu. Okresný súd vykonal v prejednávanej veci dostatočné dokazovanie (výsluchom účastníkov konania, oboznámením sa s fotodokumentáciou, ohliadkou na mieste samom), ktoré vyhodnotil v súlade s ust. § 132 O. s. p., skutkový stav zistil úplne a správne a z toho vyvodil aj správny právny záver. Rozhodnutie okresného súdu spĺňa aj všetky požiadavky kladené na zákonné rozhodnutie podľa § 157 ods. 2 O. s. p.

Odvolacie námietky žalobcov vyhodnotil odvolací súd ako nedôvodné.

V ust. § 127 Občianskeho zákonníka sú upravené dve skutkové podstaty - obťažovanie iného a vážne ohrozenie výkonu jeho práv. Obťažovanie je právne významné len v prípade, že je „nad mieru primerané

pomerom", zatiaľ čo ak by v dôsledku imisie došlo k vážnemu ohrozeniu výkonu práva, je otázka miery primeranej pomerom bez významu. Rozdiel medzi ohrozením výkonu práva a obťažovaním iného spočíva v tom, že ohrozovanie sa týka priamo výkonu práv chráneného subjektu alebo dokonca ich existencie; obťažovanie vlastnému výkonu práva nebráni, ale robí ho obtiažnym alebo neprijemným. Ak v dôsledku konania vlastníka dochádza k vážnemu ohrozeniu vlastníckeho práva iného, spočívajúcemu v poškodení veci, ide o neoprávnený zásah podľa § 127 ods. 1 Občianskeho zákonníka bez ohľadu na to, či tento zásah prekračuje mieru primeranú pomerom.

V sporovom konaní, o ktoré ide aj v prejednávanej veci, platí dispozičná a prejednacia zásada. Účastníci sú v ňom povinní prispieť k tomu, aby sa dosiahol účel konania najmä tým, že pravdivo a úplne opíšu všetky potrebné skutočnosti a označia dôkazné prostriedky (§ 101 ods. 1 O. s. p.). Pokiaľ účastník navrhne súdu dôkaz, je povinný uviesť, ktoré skutočnosti sa týmto dôkazom majú preukázať. Povinnosť tvrdenia a dôkazná povinnosť teda zaťažuje účastníkov konania a postup súdu, kedy by tento vlastnou činnosťou, iniciatívne, bez návrhu účastníkov konania zisťoval rozsah dôvodnosti návrhu, by bol v priamom rozpore so základným princípom rovnosti účastníkov konania a úplne by deformoval pozíciu súdu (ako subjektu, ktorý rozhoduje na základe aktivity účastníkov) v štandardnom sporovom, t.j. kontradiktórnom konaní.

Žalobcovia 1/ a 2/ sa domáhali na žalovaných 1/ a 2/ jednak povinnosti zdržať sa akéhokoľvek konania spôsobujúceho stekanie dažďovej vody zo strechy nehnuteľnosti (garáž a humno) bez súpisného čísla stojacej na pozemku parcely KNC č. 253/2 na pozemok parcely KNC č. 254/1 v obci a k. ú. B. D., všetko do 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

Z odôvodnenia rozhodnutia okresného súdu vyplýva, že nebolo preukázané, že by žalovaní nasmerovali odtok dažďovej vody priamo na nehnuteľnosť žalobcov (majú ho vyvedený do stredu svojho dvora). Žalobcovia nepreukázali dôkaz o vlnnutí ich rodinného domu zapríčineného odtokom vody zo strechy garáže žalovaných. V odvolaní žalobcovia 1/ a 2/ vytýkali súdu, že pri posudzovaní stekania dažďovej vody zo striech žalovaných 1/ a 2/ na ich pozemok bral do úvahy len stav, ako mu bol žalovanými 1/ a 2/ účelovo prezentovaný pri ohliadke. To, že po vykonaní ohliadky žalovaní 1/ a 2/ vrátili zvod do pôvodného stavu, neskúmal vôbec. Z obsahu spisu okresného súdu mal odvolací súd zistené, že po ohliadke zo strany okresného súdu 26.06.2014 právny zástupca žalobcov 1/ a 2/ na pojednávaní dňa 05.11.2014 uviedol: „Tiež chcem poukázať na to, že pokiaľ žalovaní pred ohliadkou upravili zvod dažďovej vody, že pri demonštrácii na ohliadke kýbľom vody preukázali, že voda netečie k základom rodinného domu žalobcov, podľa informácií jeho klientov v súčasnosti už opätovne urobili zvod dažďovej vody tak, že voda zateká aj k základom rodinného domu žalobcov.“ Žalovaný K. D. na to uviedol, že ohľadne zvodu a odtoku vody je aj dnes taký stav, ako bol na ohliadke. Vzhľadom na uvedené podľa odvolacieho súdu žalobcom 1/ a 2/ nič nebránilo predložiť dôkazy o zmene stavu zisteného na ohliadke napr. fotodokumentáciou a tak svoje tvrdenie aj preukázať.

Ďalej sa žalobcovia 1/ a 2/ na žalovaných 1/ a 2/ domáhali aj zdržať sa tienenia okien stavby rodinného domu súp. č. XXX postaveného na pozemku parcely KNC č. 254/1 v obci a k. ú. B. D. akoukoľvek vecou, konštrukciou alebo stavbou zhotovenou bez príslušného rozhodnutia stavebného úradu na pozemku parcely KNC č. 253/2 nachádzajúcom sa v k. ú. a obci B. D..

Z odôvodnenia rozhodnutia okresného súdu je zrejmé, že súd hlavne ohliadkou na mieste samom nezistil, že žalovanými postavenou konštrukciou došlo k zníženiu svetelnej pohody u žalobcov. V odvolaní žalobcovia 1/ a 2/ vytýkali súdu, že ustálil skutkový stav ohľadom svetelných podmienok predčasne, keď vychádzal z ničím nepodloženej vlastnej úvahy, že konštrukcia s fóliami tienia len neúčinne a teda bez bližšieho skúmania. Podľa odvolacieho súdu okresný súd vykonal dokazovanie ohliadkou na mieste samom v zmysle ust. § 130 O. s. p., ktorej sa účastníci konania zúčastnili a z ktorej urobil skutkový záver, že tienenie je minimálne účinné. Vzhľadom na to, že žalobcovia nepredložili iný dôkaz na svoje tvrdenia (odborné vyjadrenie, prípadne znalecký posudok) a ani nenavrhli iné dôkazy vykonať, nemal dôvod o zistení okresného súdu na ohliadke namiesto samom bez ďalšieho pochybovať. Neprihliadol preto na tvrdenie žalobcov v odvolaní o neskúmaní prenikania denného svetla bez konštrukcie, či ako vplýva predmetná konštrukcia na prenikanie prirodzeného denného svetla v rôznych fázach dňa, ako sa konštrukcia prejavuje na zdraví osôb, ktoré sa v priebehu dňa zdržiavajú v zatienených miestnostiach, najmä v kuchyni s tým, že dôležitosť dostatku denného svetla dokáže zhodnotiť len odborník.

V oboch veciach odvolací súd poukazuje na to, že žalobcovia na pojednávaní dňa 05.11.2014 boli riadne poučení v zmysle ust. § 120 ods. 4 O. s. p. teda o tom, že všetky dôkazy sa musia predložiť alebo označiť ešte pred vyhlásením rozhodnutia vo veci samej, a tiež, že na dôkazy označené a predložené neskôr nebude prihliadnuté. Napriek tomuto poučeniu nenavrhlí vykonať žiadne dôkazy.

Vzhľadom na uvedené má odvolací súd za to, že dokazovanie v danej veci bolo okresným súdom vykonané náležitým spôsobom plne zodpovedajúcim kontradiktórnosti sporového konania. Z toho dôvodu v celom rozsahu sa stotožňujúc so závermi súdu prvého stupňa uvedenými v napadnutom rozhodnutí, napadnutý rozsudok okresného súdu ako vecne správny podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. potvrdil.

Odvolací súd nevidel dôvod pripustiť proti potvrdzujúcemu rozsudku krajského súdu dovolanie majúce za to, že ich dovolacia otázka nesúvisí so závermi okresného súdu.

O trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa v zmysle ustanovenia § 224 ods. 4 O. s. p. Podľa tohto ustanovenia totiž, ak odvolací súd rozhoduje o odvolaní proti rozhodnutiu vo veci samej, ktorým nebolo rozhodnuté o trovách konania z dôvodu postupu podľa § 151 ods. 3 O. s. p., (ako tomu bolo v danej veci) o trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte pomerom 3 : 0 .

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie n i e j e prípustné.